

Luca Mezzetti

*Prawa człowieka we Włoszech w orzecznictwie Sądu Najwyższego,
Trybunału Konstytucyjnego i trybunałów ponadnarodowych (Część I)*

Streszczenie

Zgodnie z wielowarstwowym systemem ochrony praw człowieka włoski porządek konstytucyjny wyznacza zasady odnoszące się do ochrony praw i podstawowych wolności. Cała pierwsza część Konstytucji, ujęta w cztery rozdziały, poświęcona została uznaniu fundamentalnych zasad i zapewnieniu gwarancji praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych. System uznania praw i wolności został dodatkowo uzupełniony przez indywidualizację obowiązków obywateli, a także pozostałych członków społeczeństwa.

Na mocy postanowień zawartych w tytule V części II Konstytucji regionalne i lokalne organy samorządowe zostały wyposażone w funkcje i kompetencje związane z ochroną praw człowieka. Nie bez znaczenia w zakresie ochrony tych praw pozostaje jurysprudencja Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego. W drodze stałego dialogu z Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz z Europejskim Trybunałem Praw Człowieka linia orzecznicza tych instytucji przyczyniła się znacząco do integracji i rozwoju praw pierwotnie uznanych w tekście Konstytucji. Czyniąc użytek z postanowień, które umożliwiają wprowadzenie do wewnątrz krajowego porządku prawnego praw i wolności wyznaczonych w instrumentach międzynarodowych (art. 2 i 117 ust. 1 Konstytucji), Trybunał Konstytucyjny i Sąd Najwyższy przyczyniły się do poszerzenia katalogu praw konstytucyjnych we Włoszech. Innymi słowy, sądy te skutecznie wykorzystały potencjał zawarty w oryginalnych postanowieniach Konstytucji, by na podstawie wolności zagwarantowanych przez społeczność międzynarodową na gruncie prawa pozytywnego i orzecznictwa sądów ponadnarodowych inkorporować nowe prawa do włoskiego porządku konstytucyjnego.

Słowa kluczowe: prawa człowieka, Włochy, konstytucja, Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy